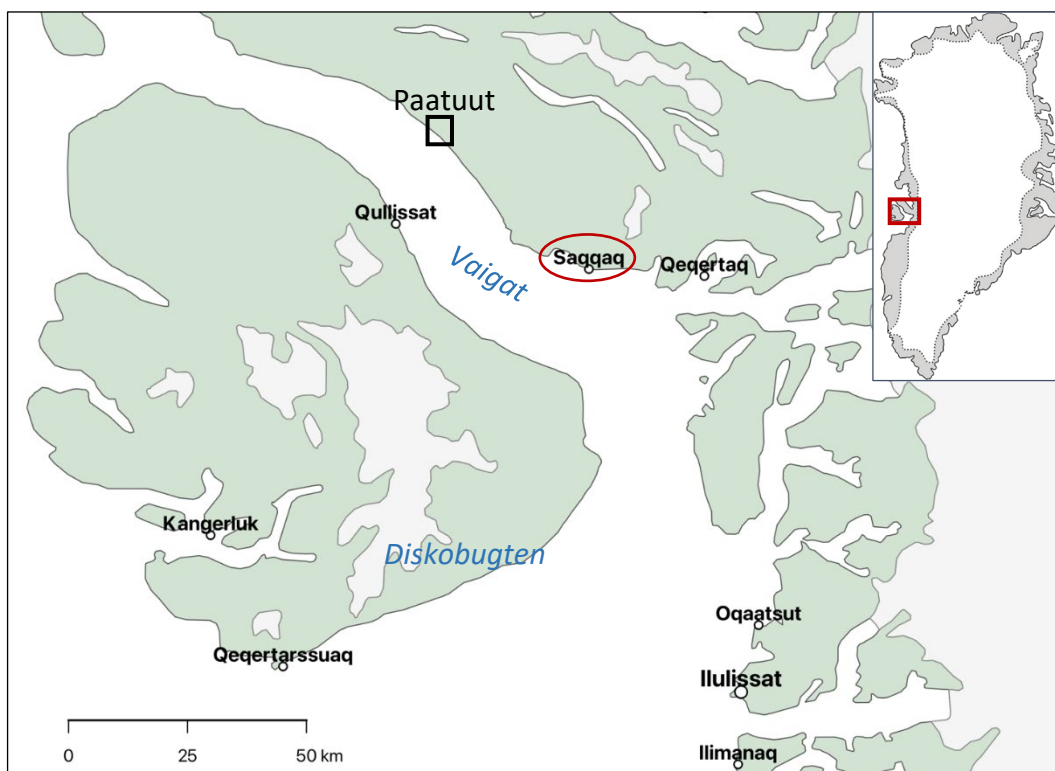

Tsunamifakta Saqqaq

Nærværende faktablad er et af ni faktablade for tsunamiudsatte byer/bygder, som er undersøgt i "Undersøgelse af risiko for alvorlige fjeldskred i Grønland" 2019–2022. Tsunamimodelleringer er udført af Norges Geotekniske Institut og beskrevet i GEUS Notat af 28. september 2022 og NGI Rapport af 2. september 2022. Vurderingerne af potentielle tsunamier genereret af fjeldskred er baseret på nuværende viden og tilgængelige data og vil i nogle tilfælde med tiden kunne ændre sig.

Figur 1: Oversigtskort over Uummannaqs fjordsystem med placeringen af Paatuut og Saqqaq.

Saqqaq er beliggende i den østlige del af Vaigat Strædet i det centrale Vestgrønland (Figur 1) og havde i 2020 ca. 132 indbyggere.

I november 2000 skabte et stort fjeldskred fra Paatuut en tsunami, som ramte Saqqaq med op til 3 m høje opskyl (Figur 2 og 3). Opskyllet skete primært ved havnen, mens der ikke blev observeret opskyl i bugten øst for havnen. Tsunamien ødelagde nogle både i havnen, men forårsagede ingen skade på land, selvom den nåede fundamentet på flere bygninger. Tsunamien ramte omkring middelvandstand. Hvis den havde ramt ved maksimalt højvande havde opskyllet været ca. 1,5 m højere. Et fjeldskred fra Paatuut i 1996 forårsagede også en tsunami, der blev observeret i Saqqaq som store bølger, der ikke medførte nogen skade.

Saqqaq kan blive ramt af nye tsunamier fra potentielle fjeldskred fra ustabile områder i Vaigat. GEUS vurderer dog, at en potentiel tsunami genereret af fjeldskred fra de nuværende ustabile områder i Vaigat sandsynligvis vil være mindre eller i hvert fald ikke større end tsunamien i 2000, som ikke forårsagede nogen skade på land i Saqqaq.

Figur 2: Kort over Saqqaq med observeret opskylshøjde fra Paatuut 2000 fjeldskredet. Det underliggende topografiske kort er fra Asiaq. Positionen og retningen på fotoet i Figur 3 er vist med den blå pil.

Figur 3: Foto fra Saqqaaq taget dagen efter tsunamien i 2000. Fotoet er taget fra helikopter i bugten øst for havnen af Politiet. På grund af sneen i billedet ses det tydeligt, hvilken del af bygden som blev overskyldet af tsunamien. Opskyldet nåede maksimalt 3 m højde omkring havnen.

Referencer

GEUS Notat om risiko for fjeldskred og tsunamibølger i Vaigat, 28. september 2022.

NGI Report 20210737-02-R: Tsunami hazard analysis in Greenland. Tsunami simulations in the Vaigat Sound, 2. september 2022.